

2101002502030072
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)
ECONOMICS – IV –LEVEL 3
INDIAN ECONOMY (PRINCIPLE)

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)**
  - b. Name of the Subject : **ECONOMICS – IV LEVEL 3 INDIAN ECONOMY**
  - c. Subject Code No : **2101002502030072**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks:100]

Q.1 Explain the concept of human development. Discuss the importance of human capital investment in India economic development. **20**

OR

Discuss the detailed in the constitutional provisions related to Federal System in India. **20**

Q.2 Discuss the details of effects of India's New Economic Reform Program on the Indian Economy. **20**

OR

Explain the arguments against globalization, Discuss the effects of globalization on Indian system. **20**

Q.3 Evaluate the current position of foreign exchange. **20**

OR

Examine the changes which have taken place in size, structure and direction of Indian's foreign trade after 1991. **20**

- Q.4** (A) Explain the difference between money market and capital market. **10**
(B) Primary market and secondary market **10**

OR

Discuss the advantages and disadvantages of the World Trade Organization to India. **20**

- Q.5** Discuss the reason for poverty in India, Evaluate the poverty alleviation programs: **20**

OR

- (A) Concept of Unemployment **10**
(B) Programs for food security **10**

*****

Gujarati Version

[Max. Marks 100]

- Q.1** માનવ વિકાસનો ખ્યાલ જણાવી ભારતના આર્થિક વિકાસમાં માનવ મૂડીરોકાણના મહત્વની ચર્ચા કરો. **20**

અથવા

ભારતમાં સમવાયા નાણાંતંત્ર (પ્રણાલી) સંબંધી બંધારણીય જોગવાઈઓ વિગતવાર ચર્ચા. **20**

- Q.2** ભારતના નવા આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમની ભારતીય અર્થતંત્ર પર થતી અસરો સવિસ્તાર ચર્ચા. **20**

અથવા

વૈશ્વિકીકરણની વિરુદ્ધની દલીલો સમજાવી, વૈશ્વિકીકરણની ભારતીય તંત્ર પરની અસરોની ચર્ચા કરો. **20**

- Q.3** વિદેશી હુંડિયામણની તાજેતરની સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરો. **20**

અથવા

1991 પછીના ભારતના વિદેશ વેપારના કાળ, બંધારણ અને દિશામાં થયેલા પરિવર્તનો તપાસો. **20**

- Q.4** (A)નાણાં બજાર અને મૂડી બજાર વચ્ચેનો તફાવત વર્ણવો. **10**
(B)પ્રાથમિક માર્કેટ અને સેકન્ડરી માર્કેટ **10**

અથવા

વિક્ષવ વેપાર સંગઠનથી ભારતને થનારા લાભો અને ગેરલાભોની ચર્ચા કરો. **20**

- Q.5** ભારતમાં ગરીબાઈના કારણોની ચર્ચા કરી, ગરીબી નિવારણ કાર્યક્રમોનું મુલ્યાંકન કરો. **20**

અથવા

- (A)બેરોજગારીની સંકલ્પના **10**
(B)અન્ન સુરક્ષા માટેના કાર્યક્રમો **10**

*****END*****